

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

7. De appetitu materiæ primæ ad formas substantiales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

tiva: nā distinctio potētiarū arguitur ex distinctione actū. Probat antecedēs fuissimē, sed melius probaret consequentiā, quā secūdu ipsūm principia articulo præcedēti nō sequitur, nec vera est eius probatio: in illo. n. articulo ostēdit potētia receptiua materiæ esse eadē formaliter respectu omniū formarū, & negat ex distinctione formarum argui posse distinctionē potētiarū: ergo quamvis distinguatur specie receptio à sustentatione, adhuc non sequitur quod distinguatur formaliter potentia sustentatiua, & receptiua.

Ex diffin.
dicitur
alium
nō sequi
ur distin.
ctio potē.
tiam.

Confirmatur: Eadē ipsa potētia formaliter, quæ est volitua, est nolitua, & potest nolle quādo nō habet volitionē, ac velle quādo nō habet nolitionē, & nolitio & volitio distinguuntur realiter, & specie. Similiter eadē est potētia formaliter, quæ apprehēdit intellectualiter, & iudicat intellectualiter, & discit: ergo similiter potest eadē potentia formaliter recipere, & sustentare, nisi sit aliqua alia ratio præter diuersitatem sustentationis, & receptionis.

94. Itaq; nisi possit in aliquo reperiri potētia sustentatiua, in quo non sit potētia receptiua, aut ē cōtra, existimo nō esse distinctas formaliter has potētias, quia nulla est necessitas distinguēdi illas. Quod si in aliquo possit potētia receptiua reperiri, in quo nō reperitur potentia sustentatiua, aut ē cōtra, tū distingui debent formaliter propter principia omnia, ex quibus colligitur distinctio formalis inter animalitatem, & rationalitatem. An autē possint hoc modo separari, nō mihi satis cōstat, quia nō occurrit mihi exēplū aliquod vilius rei, quod habet virtutē sustentatiuā suā materialē absq; virtutē receptiua, nec ē cōtra. Verū est q. Verbu diuinū sustentet naturā humanā, & q. nō proprie recipiat illā: sed nō videtur sustentare ipsā materialiter, quia natura humana, cū sit substantia cōpleta, non potest habere dependentiā à causā materiali alia quā intrinseca, qualis nō est Verbu respectu ipsius, habet enim suā propriā materiā creatā, etiā vnitā Verbo. Verum etiā est quod Deus possit sustentare formas substantiales, & accidentales absolutas supplēdo defectum concursus causæ materialis: sed hoc facit efficienter, & non materialiter.

95. Quod si quis velit dicere q. virtus sustentatiua ut sic sit communis vniuerse virtuti sustentatiuæ materiali, & efficienti, quādoquidē certū sit q. aliquid possit habere virtutē sustentatiuā efficiētē, q. nō habet virtutē receptiua formæ substantialis, aut vilius formæ physicæ, ut patet in Deo, potest dicere cōsequēter quod virtus sustentatiua ut sic distinguatur à virtutē receptiua quacūq; & consequēter q. quæcūq; virtus sustentatiua particularis, in qua includitur ratio virtutis sustentatiuæ ut sic, distinguatur formaliter à quacūq; virtutē receptiua. Sed quidquid sit de distinctione formali Scōtistica harū potētiarū, certū est quod ita distinguatur potētia sustentatiua, & receptiua ut possint intelligi sub vna ratione, quin intelligatur sub alia: sic. n. intelligimus materiā recipere formas substantiales aliquas, dubitādo adhuc an habeat virtutē sustentatiuā respectu earū; vnde ponimus quæstionē particulare de hac re, quādo examinamus, an & quānā formæ substantiales educantur ē potētia materiæ, ac sustentantur ab ipsa.

Quæres secundo an potētia receptiua formæ substantialis & accidentalis distinguatur formaliter. *Respondēdo* quod sic, quia potest reperiri in aliquo potentia receptiua formæ accidentalis, in quo nō reperitur potentia receptiua formæ substantialis: potest. n. Angelus recipere formas accidentales, & nō substantiales. Similiter totū cōpositū substantiale potest recipere formas accidentales, & non potest recipere formas substantiales, cū sit cōpletū, ut suppono: vniuersaliter autē huiusmodi separabilitas arguit distinctionē formalem in principiis Scōti, ut patet ex dicēdis in disputatione de distinctione formali in Metaphysica.

QVÆSTIO VII.

De appetitu materiæ primæ ad formas substantiales.

96. **A**ppetitus duplex est, elicited & innatus; elicited, quicquid nomine vocatur intencionalis, est actus à potentia appetitiua productus, quo in aliquid cognitū fertur, illud desiderādo vel quomodocūq; volēdo; *Innatus* est naturalis inclinatio cuiuscūq; rei ad suā perfectionem, indita à natura cuiuslibet rei, & sic ignis appetit esse

fursū. Distinguntur autē hi duo appetitus, q. elicited sit actus distinctus realiter, productus à re per ipsū appetēte, & quod præsupponat cognitionē, appetitus vero innatus, neq; producat realiter à re appetēte per ipsūm, neq; cognitionē necessario exigit. Dico necessario, quia per accidēs posset res appetēs aliquid appetitu innato illud cognoscere: Angelus. n. potest cognoscere cognitionē lapidis, quā tamē appetit appetitu innato; sed hoc est per accidēs ad appetitū, quia quātumuis illā nō cognosceret, eam appetēret, imo nunquam sit, ut præexigat appetitus innatus cognitionem, quia est proprietas rei, proprietas autem non præexigit operationem aliquam.

Porro appetitus innatus, quatenus cōparatur ad formam, quam respicit, dum abest illa forma, vocatur appetitus desiderij; dum autē comparatur ad formam illam dum actu coniungitur cum re appetente, vocatur appetitus complacentiæ; vnde dici potest & solet de re appetente aliam rem appetitu innato, quod desideret illam, quamdiu abest, & quod complaceat sibi quamdiu adest.

97. Itaq; nō quæritur in hac quæstione, an materia habeat appetitū elicitedū circa formā, quia est extra cōtrouersia quod nō, quādoquidē nō habeat vim cognitiuā, sed an habeat appetitū innatū, seu naturalē inclinationē ad formas omnes substantiales, quas potest habere. Circa quod aliqui sentiūt materiā appetere omnes formas, sub ratione tamē formæ, ut sic, in qua omnes conueniūt, non tamē sub ratione particulari cuiuscūq; formæ. Alij dicūt, quod dicat appetitum ad omnes formas, quas habet, & quas potest habere naturaliter, nō vero ad formas, quas habuit, quia illas nequit naturaliter habere. Alij dicunt materiā appetere omnes omnino formas, sed nō eodē tamē appetitu formaliter, sed tot appetitibus diuersis, quot sūt formæ diuersæ. Alij volūt, quod eodē appetitu realiter & formaliter recipiat omnes formas, quas recipit. Facile cōtrouersia erit maxima ex parte de nomine; quid probabilius appareat, sequētib; cōclusionib; aperietur.

CONCLUSIO I.

98. *Materia prima appetit omnē formā substantiāle, quā potest ipsi inherere, tū presēte quā absēte; tū habita ac destructa, quā nō habita ac nō destructa, & hoc nō solū secundū rationē formæ ut sic, sed etiā secundū rationē particulare cuiuscūq; formæ ex illis.* Hec est cōmuniō cū Scoto 1. d. 1. q. 1. ac suis, excepto Shgēma qui negat appeti formas secūdu rationes particulares, hic digressione 5. q. 6. Scorum sequūtur *Auersa* q. 20. sect. 21. *Ruinus* hic q. 7. *Amicus* ibidem cōtra plures alios, quos sequitur *Arriaga* disp. 2. phys. sect. 4.

*Probat*ur, quia appetitus innatus materiæ respectu formæ est idēficatus materiæ, cū nō sit actus elicited ab illa, nec qualitas vlla ipsi superaddita, & cōsistit proprie in perfectibilitate ipsius respectu formæ, quæ perfectibilitas non est aliud quā vniuersitas ipsius cum forma sic, ut faciat cum forma vnū per se, sed potest facere vnū per se cum quacūq; forma substantiali, quæ potest ipsi inherere, siue præsens sit, siue absēs, siue destructa, siue nō destructa; & non solū potest facere vnū per se cū illis secūdu rationē formæ, sed etiā secūdu rationē particularem, aliās non resultaret ex materia, & forma vlla particulari cōpositū aliquod particulare: sed omnia cōposita, quæ resultarent ex materia, & forma quacūq; essent eiūdem rationis, quod est absurdum: ergo vera est conclusio vniuersaliter, prout iacet secundum omnem partem.

99. *Confirmatur:* ideo appetit formam absentem, quia potest cum ipsa facere vnū per se: sed cum præsenti potest hoc facere, & cum destructa etiam, quantum est ex se, si v. g. iterum coniungeretur cum ipsa: ergo appetit etiam præsentes, & destructas formas.

Confirmatur secundo: ideo appetit formam secundum rationem formæ ut sic, quia potest cum illa facere vnū per se secundū illam rationem, nimirum cōpositum ut sic: sed potest facere cū forma secundum rationem particularem formæ cōpositum tale determinatum: ergo appetit formam particularem secundum rationem particularem. Quæ ratio probat quod non solum appetat formas secundum rationes particulares específicas, sed etiam secundū rationes particulares singulares: nā cum forma

Quid ap-
petitus
elicited,
& quid
innatus.

Sensus
quæstio-
nis.

Diuerſi
modi di-
cendi.

Materia
appetit
omnem
formam.

singulari, qua talis est, facit compositum singulare tale, quod non posset facere cum vlla alia singulari forma, sicut cum forma tali specifica potest facere compositum tale specificum, quale non posset facere cum vlla alia forma diuersae rationis specifica.

Dices cum Arriaga, appetitum materiae dicere formaliter negationem primae productionis formae: vnde, quia forma destructa fuit producta, materia non potest dicere talem negationem, & consequenter non potest dicere appetitum ad illam.

Contra quia gratis, & absque vlllo fundamento dicitur illa negatio esse de ratione formali appetitus, & si esset verum, sequeretur quod materia non appeteret formam habitam. Deinde nos non loquimur de appetitu prout dicit talem negationem, sed prout dicit omnem entitatem positivam, quam inuoluit.

100. *Obiicies primo*: Materia nequit coniungi cum forma ut sic, ergo nequit appetere formam ut sic, & consequenter falsa est conclusio, quatenus dicit quod appetat formas secundum rationem formae ut sic.

Respondeo distinguendo antecedens: cum forma ut sic non contracta ad aliquas differentias in particulari, concedo; contracta ad aliquam differentiam particularem, nego antecedens, & consequentiam.

Obiicies secundo: si materia appeteret formam, quam non habet, praesertim secundum rationem particularem, deberet appetere destructionem formae quam habet: sed hoc est absurdum, quia appetit formam habitam; absurdum autem est, quod appetat quis destructionem rei, quam appetit: appeteret enim ipsam, & non appeteret simul. Probat sequela maioris, quia quod appetit aliquid, debet appetere media necessaria ad acquisitionem eius: sed medium necessarium ad acquisitionem formae absentis est destructio formae habitae: sine hac enim destructione acquiri nequit; cum utraque forma simul in ea esse nequeant: ergo deberet appetere illam destructionem.

101. *Respondeo primo*, negando sequelam, & distinguendo maiorem probationis, si medium sit simpliciter necessarium, transeat; si non sit, nego maiorem. Et iuxta hoc distinguo minorem: sed destructio formae habitae est medium simpliciter necessarium ad acquisitionem formae non habitae, nego: posset enim forma non habita acquiri, quamuis non praefuisset forma habita, & consequenter destructio formae habitae non est medium simpliciter requisitum: destructio illa est medium requisitum secundum quid, id est, ex hypothesi quod habeatur, concedo minorem, & nego consequentiam.

Dices: saltem carentia formae habitae est medium simpliciter requisitum ad habendam formam non habitam, quia sine illa nequit haberi forma illa alia: ergo debet petere carentiam illam, & consequenter non potest appetere formam ipsi oppositam, quia alias appeteret formam & carentiam eius simul.

102. Propter hanc replicam & alias, quae opponi possunt. *Respondeo secundo*, negando sequelam, & distinguendo alio modo maiorem probationis: si finis desideratus nequeat acquiri, nisi medium illud necessarium appetatur concedo: si possit acquiri, quamuis non appeteretur medium, nego maiorem, & consequentiam, quia posset materia acquirere formam non habitam, quamuis non appeteret destructionem formae habitae.

Responderi posset tertio, negando sequelam & distinguendo adhuc alio modo maiorem probationis: quod appetit aliquid appetitu elicito praesertim efficaci, transeat; quod appetit aliquid appetitu innato, nego maiorem; praesertim quando non appetit illud solum, sed aequae appetit alia incompatibilia cum illa, ut contingit in casu nostro, quia materia non appetit vnā solā formam, sed alias cum illa incompatibiles; vnde non debet ad acquisitionem vnus appetere destructionem aliarum.

103. *Obiicies tertio*: si appeteret omnes formas appetitu innato identificato sibi, deberet appetere illas simul: sed hoc est falsum, quia alias deberet posse habere omnes simul.

Respondeo distinguendo maiorem: deberet appetere illas simultate actus, nego: simultate potentiae, concedo

maio rem, & nego minorem. Itaque ex eo, quod materia appetat appetitu innato omnes formas, non sequitur quod possit omnes formas simul habere, ita ut ipsae formae simul & copulatiue possint perficere ipsā, & hoc est quod intelligitur quando dicitur, quod non possit omnes formas habere simultate actus: sed sequitur quod habeat appetitum, qui simul respiciat omnes illas formas, ita ut pro eodem instanti, quo respicit vnā, aequae respiciat quamcumque aliam, & quod possit pro eodem instanti, quo habet vnā, habere quamcumque aliam; non quidem in sensu composito cum alia forma, sed in sensu diuiso possibili, nempe ex suppositione, quod in illo instanti non haberet illam aliam formam: & hoc est quod intelligitur, quando dicitur, quod materia possit habere omnes formas simultate potentiae. Exemplum huius est in voluntate respectu volitionis & nolitionis eiusdem obiecti voluntas enim potest utramque producere, & quidem pro eodem instanti quo producit vnā ex illis, posset producere alteram, vnde habet simultatem potentiae respectu utriusque; non tamen potest habere utramque simul copulatiue, quia opponuntur contrarie; vnde non potest illas habere simul simultate actus; quod idem directe occurrat in casu praesenti de materia.

104. *Obiicies quarto*: sequeretur materiam esse in statu violento sub forma habita, si naturaliter tum appeteret formam non habitam secundum rationem suam particularem: sed hoc est absurdum: ergo & conclusio. Probat sequela, quia tum videtur aliquid esse in statu violento, quando habet aliquid incompatible cum illo, quod naturaliter appetit: & hinc graue, dum est fursum, est in statu violento; & leue quando est deorsum; & aqua, quando est sub calore.

Confirmatur: si materia prima esset sine vlla forma esset in statu violento, quia careret perfectione per se suā, quam naturaliter appetit: ergo si materia existens sub vna forma appetat formam non habitam tanquam perfectiui suum, erit in statu violento, quandoquidem habeat tum carentiam eius. Nec sufficit dicere, quod habeat aequiualem perfectionem, nempe formam habitam, quia posset fieri quod forma habita non esset aequiualens formae absenti; forma enim absens posset esse perfectior forma habita, & consequenter forma habita non esset tum aequiualens formae absenti. Nec tollitur haec difficultas recurrendo ad diuersos formaliter appetitus, dicendo tot esse diuersos appetitus in materia, quot sunt formae; imo potius augetur, quia hoc supposito sequeretur materiam secundum vnum appetitum suum carere sua perfectione per se, neque aliam etiam aequiualem habere secundum eundem: ergo esset in statu violento secundum omnes illos appetitus, quibus respiceret formas absentes; & quandoquidem non esset in statu naturali, nisi secundum vnum appetitum, respicientem scilicet formam vnā habitam, potius dicenda esset simpliciter in statu violento, quam in statu naturali, vnde male astrueret *Fuentes* plures appetitus ad defendendum, quod materia sub vna forma non esset in statu violento: sed certe nec in ordine ad hoc illos plures appetitus asseruit: quare male id imposuit *Masfrus hic quasi 6. artic. 1.*

105. *Respondeo* negando sequelam, & distinguendo probationem: si illud aliud incompatible etiam non appetatur, nego: & dico quod non propterea graue fursū est in statu violento, quia habet vbi incompatible cum vbi deorsum, quod naturaliter appetit; sed quia vltius non appetit vbi fursū, sed abhorret ab eo, ut colligitur ex eo quod feratur deorsum ablato impedimento. Et idē dicendum de leui existente deorsum, & etiam de aqua, quae sub calore non est in statu violento, ex eo precise, quod calor sit incompatible cum frigore, quod appetit, sed ex eo, quod abhorret a calore, ut colligitur ex eo, quod reducat se ad frigus, & quod calor deseruiat ad eius destructionem.

Ad confirmationem respondeo primo, negando antecedens, quia quamuis non esset in statu conaturali, quandoquidem non haberet vllā ex perfectionibus, quas conaturaliter exigit, tamē hoc non videtur sufficere, ut dicatur esse in statu violento, sed vltius requiritur ut habeat aliquam

Quomodo materia simul appetat omnes formas.

aliquam formam nocivam, alias intellectus dormientis esset in statu violento.

Respondeo secundò, negando consequentiam, quia ratio quare materia diceretur tum esse in statu violento, non est quod careat aliqua perfectione, quâ cõnaturaliter appeteret; sed quod careret omni tali perfectione: quando autem est sub vna forma, licet careat pluribus perfectionibus talibus, non tamẽ caret omni, & propterea nõ debet dici esse in statu violẽto: nec refert, quod careat maiori perfectione, quàm habet, quia sufficit quod habeat aliquã, quã appetit, & præsertim si illa perfectio sit talis, ut eũ ea nõ possit habere vltioriẽ, naturaliter loquendo, sicut cõtingit in casu nostro. Quod si aliquis nihil aliud velit per statum violentum intelligere, quam statum in quo aliquid sit absque aliqua perfectione, quam naturaliter appeteret, quamvis haberet perfectionem aliam incompatibilem, quam etiam appeteret, ne fieret quæstio de nomine, posset concedi ipsi, quod materia esset in statu violento, nec id esset absurdum ex ista hypothesi: vere tamen hic modus loquendi esset improprius & novus.

106. *Obiicies quintò*: materia satiatur quacunq; forma, quam habet: ergo non appetit aliam vllam. Probatur consequentia, quia si appeteret aliam, non esset satiata.

Respondeo negãdo consequentiam cum sua probatione; satiari enim materiam à forma non est aliud, quam eam à forma perfici sic, ut eam ipsa constituat vnũ per se compositum substantiale: hoc autẽ est, compatibile sine dubio cum hoc, quod possit perfici per alias formas, & consequenter, cum appetitu respectu aliarum formarum, qui consistit in hac perfectibilitate; vnde non sequitur ex eo, quod materia satiatur per vnã formã, quin possit appetere alias formas. Verum quidẽ est, quod qui est satiatus, quantum ad appetitum elicitum, non possit appetere aliquid aliud, quam id quo sic satiatur, quia satiatus huiusmodi inuoluit negationem vltioris desiderii, & tunc iudicamus hominem satiari, quando nihil amplius appetit, præter id quod habet: at satiatus materiã orta à forma non inuoluit negationẽ appetitus innati respectu aliarum formarum, cum consistat in hoc solummodo, quod perficiatur materia taliter à forma, ut faciat cum ipsa vnũ per se compositum completũ. Quod si quis velit intelligere per satisfactionẽ materiã, quod sic se habeat, ut non appetat aliquid præter id, quod habet, tum negãdum est materiam satiari per formã, aut etiam eam posse satiari vnquam, nisi haberet omnes formas possibiles: & in hoc sensu capiendõ satisfactum, negandum esset antecedens obiectionis, nec id esset vllõ modo inconueniẽs.

Obiicies sexto: appetitus est respectu absentis tantum: ergo materia non appetit formam, quam habet.

Respondeo, distinguendo antecedens: innatus, nego: elicitus, transeat, & nego consequentiam; imo appetitus elicitus complacentiã potest haberi circa res possessas, licet appetitus desiderij non habeatur circa illas: vnde *Respondeo secundò* negando absolute antecedens.

CONCLUSIO II.

107. *Materia non æqualiter appetit omnes formas, sed magis appetit perfectiores formas.* Hæc colligitur ex *Scoto* 4. d. 49. q. 10. & dist. 50. q. 5. & eam tenet expresse *Mastrius* hic q. 6. a. 2. contra *Ruinum* q. 7. dub. 2. *Auersam* q. 20. sect. 11. *Fuent. quæst.* 2. diff. 3. art. 4.

Probatur, quia appetitus materiã nihil aliud prorsus est quam perfectibilitas eius: sed est magis perfectibilis per formam perfectiorem, quandoquidem cum ea componat compositum perfectius: ergo magis illam appetit.

Confirmatur, quia ideo appetit formam vllam, quia est eius perfectio: ergo magis appetit formam, quæ est maior perfectio eius.

Probat vltimus Mastrius conclusionem, quia ipsimet aduersarij concedunt, quod magis appetat formas substantiales, quam accidentales: ergo debent concedere, quod magis appetit magis perfectas formas.

Sed hæc probatio non vrget, quia nõ ideo magis appetit formas substantiales, quam accidentales, quia substantialis est perfectior præcisẽ, sed quia accidentales appetit propter substantiales, & propter quod vnũquodq; est tale,

& illud magis: quia ratione dicitur communiter, quod finis magis appetatur, quam medium, quia medium appetitur propter finem, forma autem imperfectior substantialis non subordinata, de qua loquimur, non appetitur propter formam perfectiorem, ut est euident, quia potius est impedimentum perfectioris formæ, quam adiumentum; vnde ruit paritas obiectionis.

Probat idẽ vltimus ex proportionẽ appetitus innati ad elicitũ: Appetitu elicto magis appetitur maius bonũ: ergo & innato. Hæc etiam probatio parum stringit, quia negari posset proportio quantũ ad hoc; neq; .n. in omnibus debet habere proportionẽ, ut patet ex eo, quod quãdo appetitus elicitus habet maius, nõ appetat bonũ minus; nõ obstatẽ vero, quod appetitus innatus habeat maius bonũ suũ, appetit minus bonum, ut statim dicitur, ergo similiter nõ est necesse quod appetitus innatus magis appetat maius bonũ, licet appetitus elicitus id faciat.

108. *Obiicies*: appetitus materiæ est potẽtia passiva naturalis eiusdẽ: sed hæc est indifferens ad omnes formas, & quantum est ex se non magis determinata ad vnã, quam ad alteram, alias sub illa, quam determinate respiceret, esset naturaliter, sub aliis violenter: ergo æqualiter appetit omnes formas.

Confirmatur, quia hinc oritur, ut materia appetat minus nobilem formam existens sub nobiliori, & formam semel amissam: ergo appetit æqualiter omnes.

Respondeo distinguẽdo minorẽ, est indifferens ad omnes, quãtu ad hoc, quod per omnes possit perfici, & quod ex se nõ magis possit habere vnã, quã alterã, cõcedo; est indifferens ad omnes ita, ut nõ magis appetat vnã, quã alterã, nego minorẽ, & cõsequentiã. Ad probationem minoris dico, quod quãuis magis esset determinata materia ad vnã, quã ad alterã, quatenus magis appeteret vnã, quã alterã; tamẽ nõ inde sequeretur, quod esset in statu violẽto sub iis quas minus appeteret, quia sufficit ad tollẽdã violentiã, quod illas etiã appetat, licet nõ tãto opere eas appetat.

Ad confirmationem dico, quod non ex æquali appetitu omniũ formarũ oriatur, ut appetat ignobiliore formas, & eas quas amittit; sed ex eo quod omnes appetat, licet magis vnã quã alias, ut colligitur euidenter ex hoc quod si per impossibile appeteret omnes, sed in æqualiter, non posset non appetere ignobiliore & amittas.

109. *Obiicies*: appetere magis maius bonũ est appetitũ cognitiuũ, qualis nõ est materiã: ergo nõ sic appetit.

Respondeo distinguendo antecedens: appetitu elicto, concedo; innato, nego antecedens & consequentiam.

Obiicies tertio: materia appetit formas solummodo ad faciendum vnũ per se cum illis: sed cum quacunque facit vnũ per se: ergo æqualiter omnes appetit.

Respondeo distinguendo minorẽ: facit vnũ per se eiusdẽ rationis & æquẽ perfectũ, nego minorẽ; diuersã perfectionis concedo minorẽ, & nego consequentiã; quia licet appetat facere vnũ per se, magis tamen debet appetere facere vnũ illud per se, quod est perfectius.

Obiicies quarto: sequeretur quod deberet appetere interitum formarum ignobiliorum, & quod ex nobiliori composito nunquam fieret ignobilius.

Respondeo negando vtrãq; sequelam, quia nõ obstatẽ maiori appetitu formæ perfectioris, manet appetitus ad formã imperfectiorem, & sic nõ inest materiã desiderij interitus eius. Deinde nõ obstatẽ eodẽ maiori appetitu potest agẽs naturale tale applicari, quod prius ipsã formã, quã magis appetit, & introducat formã, quã minus appetit; sicut .n. non obstatẽ, quod aqua appetat frigus, & nõ appetat calorem, propter applicationẽ tamẽ agẽtis calefactiui priuatur frigore, & afficitur calore: ita nõ obstante appetitu maiori formæ perfectioris, posset agens aliquod applicati, quod introduceret formã imperfectiorem, perfectiori expulsa: imo si materia nõ haberet appetitũ ad formã aliquã imperfectã, & tamẽ posset cõiungi eũ illa per agẽs naturale; sequeretur ex destructione cõpositi nobilioris cõpositũ ignobilius. Vnde nõ video cur *Mastrius* dicatq; hoc argumentũ cõvinceret, si materia non haberet appetitũ ad formã imperfectiorem, nõ quod in tali casu nõ sequeretur ex nobiliori cõposito ignobilius cõpositũ.

L I 3 C O N

Curma-
ria non
sit in sta-
tu violento
carẽs
formis,
quas ap-
petit.

Non 2.
qualiter
appetit
omnes
formas.

CONCLUSIO III.

Materia
quoniam
habet
formam
includen-
tem per-
fectiones
omnium
formarum
apparet
alias for-
mas.

110. *Non solum materia appetit formas ignobiliores, dum est sub nobiliori, sed si haberet formam unam includentem perfectiones omnium aliarum formarum, adhuc appeteret alias formas imperfectiores.* Hæc videtur communior, & prima pars colligitur ex *Scoto* 1. d. 1. q. 1. ubi inquit quod nulla forma satiat materiam totaliter, nisi in illa omnium aliarum formarum perfectiones contineantur: ergo manet appetitus in materia ad ignobiliores, quando est sub nobiliori non continente perfectiones aliarum formarum. Secunda vero pars videri posset contra ipsum in eodem loco, quia videtur supponere quod si esset aliqua forma, quæ contineret aliarum formarum omnium perfectiones, illa satiare materiam, & consequenter non relinqueret in ipsa appetitum ad alias formas. Postea tamen explicabimus *Scotum*, & ostendemus neque hanc partem esse contra ipsum, sed potius iuxta ipsius principia.

Probat ex dictis, quia appetitus materiæ est perfectibilis eius: sed non obstante perfectiori ac perfectissima forma continente aliarum omnium formarum perfectionem, est perfectibilis per alias quascumque formas, quandoquidem possit facere cum qualibet ipsarum unum per se: ergo dicit appetitum ad illas.

Confirmatur, quia appetitus materiæ ad quaecumque formam est vel proprietas eius, ut tenet *Scotus*, vel quid essentiale ipsi, ut existimant alij: ergo semper manet non obstante quacumque forma, quam haberet materia etiam perfectissima illa.

111. *Mastrius* probat hanc conclusionem, quia si materia non appeteret formam ignobiliolem, quando est sub nobiliori, non posset forma nobilior destrui, & consequenter compositum ex materia & anima rationali, quæ est forma perfectissima, quæ de facto dari potest, naturaliter iuxta legem ordinariam nequiret corrumpi, contra rationem, & experientiam.

Verum hæc probatio non placet, quia, ut ante dixi, quamvis nō diceret materia appetitum ad formas ignobiliores, dum esset sub nobiliori aut nobilissima, tamen posset agens naturale introducere dispositiones, contrarias illi formæ, & eam expellere ac educere aliā formā ex potentia materiæ, sicut potest educere calorem ex potentia aquæ, quamvis aqua non appeteret illam: unde nego sequelam.

Dices: ex appetitu materiæ ad alias formas præter habitam dicitur communiter materiam esse radicem corruptionis, & generationis: ergo si non haberet appetitum ad formam ullam, quando esset sub forma perfectissima, non posset fieri corruptio aut generatio ex ea.

Respondetur negando maiorem, in sensu præciso, quasi scilicet solus appetitus materiæ esset radix corruptionis ac generationis; nam etiam si appetitus ille sit causa cur possit coniungi cum aliis formis, tamen quamvis non adesset, modo materia haberet coniungibilitatem cum aliis formis incompatilibus, adhuc esset radix generationis & corruptionis, ut patet in exemplo aquæ.

Confirmatur hoc, quia materia cælestis (supponendo quod sit eiusdem speciei cum materia sublunari) habet appetitum ex se ad alias formas, & tamen non potest naturaliter perdere formam cælestem: ergo appetitus præcise non est sufficiens ad hoc, ut possint agentia naturalia generare & corrumpere.

112. *Obiicies primò*; Non datur appetitus innatus respectu mali: sed imperfectior forma esset malum materiæ, ergo non appetit ipsam.

Respondetur negando minorem aut potius distinguendo maiorem respectu mali simpliciter, concedo; respectu mali secundum quid, nego maiorem; & similiter distinguo minorem: est ipsi malum secundum quid, concedo, & nego consequentiam, est ipsi malum simpliciter, nego minorem, quia quod perficit aliquid, non est ipsi malum simpliciter; licet esset aliquid quod impediret maius bonum, & præsertim si per accidens impediret illud maius bonum, ut contingit in proposito, quia forma ignobilior per accidens tollit formam perfectiorem, quia per accidens est quod infuerit illa perfectior forma, aut quod esset hic & nunc producenda, quando producebatur forma

imperfectior. Exemplum huius potest esse in moralibus in eo, qui cum posset actum nobilioris virtutis elicere, eo, quando non adesset præceptum, neglecto, eliceret actum ignobilioris virtutis, ille enim actus ignobilioris virtutis incompatibilis cum actu nobilioris non esset dicendus actus malus, quia alias non esset virtutis, quamvis impediret formaliter actum meliorem; ergo similiter, quamvis forma imperfectior impediat perfectiorem, non debet dici mala simpliciter.

113. *Obiicies secundo*. Ideo Deus visus ita satiat appetitum beati, ut non desideret aut apperet aliud videre, quia aliorum obiectorum continet perfectiones: ergo quando materia haberet unam formam aliarum perfectiones continentem, ita satiaretur, ut non appeteret aliam saltem inferiorem.

Respondetur primo, exemplum esse ad oppositum, quia non ita satiatur beatus Deo viso, quin appetitu innato apperet alia videre, quidquid sit de appetitu elicto; ergo similiter dicendum in proposito. Dixi quidquid sit de appetitu elicto, quia fortassis etiam appetitu elicto beatus aliqua alia præter Deum desiderat, nam certe quando beati orant pro nobis, desiderant nobis bona, verum tamen est, quod illud desiderium eorum sit cum summa resignatione ad voluntatem diuinam, & absque vlla molestia, ac propterea non impendit quo minus sint plene satiati eo non obstante, de quo tamen suo loco.

Respondetur secundo negando consequentiam, quia, ut non eo supra dixi, non eodem modo discurrendum est de appetitu elicto, præsertim regularo ac conformi rationi ac de appetitu innato, ut patet ex eo quod aliquis posset quantum ad appetitum elictum satiari obento minori bono, quod tamen ab aduersariis nō dicitur de appetitu innato ergo non est eodem modo quantum ad hoc discurrendum de illis. Probat maior, quando quis appeteret eleemosynam ab aliquo Principe, posset esse contentus ea, quam daret, & non appetere maiorem: ergo potest quis satiari quantum ad appetitum elictum obento minori bono, ita ut aliud non petat. Et hinc fit ut plurimi (proh dolor) sibi satisfactum existiment, quando ad votum suum consequuntur bona terrena, nec curant consecutionem vitæ æternæ, sed illa forte essent contenti semper, si semper manerent in eodem statu.

114. *Obiicies tertio* *Scotum* supra, & 2. d. 14. q. 1. ubi docet quod forma includens virtualiter omnes perfectiones aliarum formarum, satiaret omnes appetitus materiæ etiam extensivæ: ergo non appetit aliam formam ullam, si habet talem formam.

Respondetur negando consequentiam, quia cum hoc quod satiatur materia per unam formam, potest habere appetitum innatum ad aliam: neque enim satiatus & appetitus innatus opponuntur, satiatus enim materiæ consistit in completionem quam dat forma informans faciens cum ipsa unum per se; appetitus autem consistit in perfectibilitate seu complebitate per formam; completio autem, & complebitas compatiuntur adeo, ut nihil compleatur quod non sit complebile.

Dices; si satiatus materiæ consistat in completionem tali: ergo per quamcumque formam satiatur, quod videtur contra *Scotum*, qui negat materiam satiari nisi per formam continentem perfectiones omnium aliarum formarum.

Respondetur, satiaretur capi posse dupliciter, vno modo quatenus dicit completionem quamcumque, per quam fit unum compositum completum, & de hac non loquitur *Scotus*: alia est talis completio particularis, per quam possit dici, quod materia habeat actu omne suum complementum aliquo modo, nimirum vel formaliter vel virtualiter ac eminenter, & de hac satiatus loquitur *Scotus*: & certum est materiam non posse hoc modo satiari, nisi habeat vel omnes formas simul, vel aliquam formam continentem formaliter, ac eminenter perfectiones aliarum formarum: & certum est etiam quod satiaretur habita una tali forma sic, ut posset dici simpliciter de ipsa, quod non haberet carentiam ullius perfectionis, quæ potest habere, quandoquidem haberet omnes secundum speciem vel formaliter, vel eminenter, quod sufficit ut simpliciter dica

dicatur omnes habere, & hoc modo tantum vult Scotus, quod satiaretur materia per vnicam talem formam.

CONCLUSIO IV.

An vno appetitu materia appetat omnes formas.
 115. Vnico radicali & formali appetitu materia appetit non solum omnes formas eiusdem speciei, quas potest recipere, sed etiam omnes formas diuersæ speciei, si non possint dari materia diuersæ speciei, quarum aliqua determinarentur ad has formas, ita ut non possint alias recipere, alia ad alias: stantem possint dari huiusmodi materia diuersæ speciei, tum non vno appetitu formali respicit omnes formas diuersæ speciei, sed diuersis formaliter appetitibus pro diuersitate formarum. Hæc est conformis principiis Doctoris, quamuis videatur aliquibus Scotistis problematicus in 4. d. 11. q. 3. & quantum ad primam & secundam partem est communior contra *Fuentem art. 4.* quoad tertiam autem partem non solet proponi, credo quod negaretur à recentioribus ac *Thomistis*, & à *Mastris* propter doctrinam quam habet q. 5. a. 3. obiectione prima ad tertium.

Probatur prima pars primo, quia si non respiceret omnes formas eiusdem speciei eodem appetitu radicali & formali, deberet habere tot appetitus actû sibi identificados, quot sunt formæ tales possibiles & consequenter quandoquidem formæ tales possibiles sint infinitæ numero, deberent esse infiniti respectus aptitudinales in materia distincti formaliter, quod videtur inconueniens propter omnia illa principia, quibus probatur non dari de facto infinitum actû. Probatur sequela, quia omnis appetitus, quo materia appetit vllam formam, identificatur ipsi materiæ, & consequenter inexistit ipsi, dum ipsa existit, siue formæ, quas respicit, existant realiter siue non existant: neque enim respectus aptitudinalis dependet ab actuali existentia termini secundum omnes.

115. *Probatur secundo*, quia non sunt multiplicandæ formalitates, nec respectus absque necessitate: sed nulla est necessitas multiplicandi appetitus formaliter ad multiplicationem formarum eiusdem speciei, nec vlla est ratio cur vnicò formaliter appetitu non posset materia appetere omnes illas formas: ergo non habet plures appetitus formaliter distinctos; sed vnicum tantum formalem appetitum, & consequenter vnicum radicalem: quia potius multiplicari deberet formalis, quam radicalis appetitus, qui est de ipsamet essentia materiæ, & differentia constitutiva eius, ratione cuius pullulat appetitus formalis, qui est respectus aptitudinalis profluens ab essentia materiæ. Probatur minor: si esset aliqua necessitas multiplicandi respectus in materia, maxime quia posset intelligi cum respectu ad formam vnam, seu ut appetens vnam formam, sine eo quo intelligeretur cum respectu ad alias formas, seu ut appetens illas: sed hæc ratio non concludit quin eodem formaliter appetitu appetat omnes: ergo nulla est necessitas multiplicandi appetitus. Probatur minor, quia, ut diximus in disputatione de distinctione formali, potest vnica simplicissima formalitas intelligi cum ordine ad vnum quid, quin intelligatur cum ordine ad aliud, ad quod dicit ordinem.

Confirmatur hoc, quia secundum omnes eodem appetitu radicali, quæ est ipsa essentia materiæ, materia respicit omnes formas; sed ille appetitus radicalis potest intelligi, ut est principium appetitus formalis ad vnam formam, sine eo, quod intelligatur, ut est principium appetitus formalis ad aliam formam, & tamen non sunt plures appetitus radicales: ergo quamuis posset materia intelligi cum appetitu ad vnam formam sine eo, quod intelligeretur cum appetitu ad aliam formam, non debet dici quod habeat plures appetitus formales formaliter distinctos formalitate Scotistica ante omnem operationem intellectus, de qua loquor in conclusione, non de distinctione rationis ratiocinate aut ratiocinantis, neque enim curandum est an pluribus appetitibus ratione tantum distinctis appetat omnes formas; sed facile concedi potest, nec potest habere aliam difficultatem quam de nomine.

116. *Obiicit primo Scotus* 1. d. 1. q. 1. n. 6. ubi dicit

tot esse appetitus materiæ ad formas, quot sunt formæ receptibiles in ipsa: ergo nostra conclusio est contra Scotum.

Respondeo primo, posse Scotum intelligi de appetitibus ad formas distinctæ speciei iuxta tertiam partem conclusionis.

Respondeo secundo, eum posse intelligi cum *Vigerio*, *Borgia* & *Mastris* de appetitu proximo, quatenus inuoluit etiam dispositiones actuales, non de appetitu, qui est respectus identificatus materiæ: certum autem est, quod tot habeat dispositiones diuersas de facto materia, quot recipit formas diuersas.

Respondeo tertio, eum intelligi optime de tot appetitibus distinctis ratione tantum, non à parte rei antecederet ad omnem operationem intellectus.

Obiicit secundo. Relationes multiplicantur ad multiplicationem terminorum secundum doctrinam communem Scoti: ergo tot sunt appetitus in materia, quot sunt formæ receptibiles.

Respondeo distinguendo antecedens: relationes, quæ ita possunt respicere vnum terminum, ut non necessario debeant respicere alios terminos, concedo antecedens; quæ non possunt respicere vnum, quin necessario debeant respicere reliquos terminos, & quorum vnum non respiciunt prius quam reliquos, nego antecedens & consequentiam; quia materia æque primo respicit omnes huiusmodi formas; nec prius respicit vnam quam alteram, ut est euident.

Obiicit tertio ex Fonte: si esset vnus tantum appetitus in materia, satiaretur vnica forma, & non appeteret alias: ergo sunt plures, & consequenter tot, quot sunt formæ.

Respondeo negando antecedens, quia quandoquidem ille vnus respiceret alias formas, materia per illum appeteret etiam alias formas.

117. *Ex his probatur secunda pars conclusionis*, quia in tali casu non posset esse respectus materiæ ad formam vnus speciei, quin esset respectus ad omnes alias formas aliarum specierum: ergo non est necessitas plurificandi respectus illos formaliter.

Confirmatur. In tali casu eadem esset ratio multiplicandi respectus ad formas diuersæ speciei, ac ad formas eiusdem speciei: sed ad has non multiplicaretur: ergo nec ad illas.

Probat Mastris, tum quia in homine sufficit vna inclinatio ad multos actus ridendi, in gravi vna propensio ad multos descensus; tum quia in subiecto contrariorum receptiuo vna est potentia contrariorum: ergo vna erit potentia, & consequenter appetitus materiæ ad formas impossibiles, & per consequens ad omnes. Tum quia si essent diuersæ potentie ac appetitus ad diuersas formas, posset omnes simul recipi.

Quæ probatio posset etiam adduci pro prima parte. Sed certe non sufficit, quia qui negaret conclusionem quoad has partes, negaret eandem inclinationem formaliter & hominis ad varios actus ridendi, & grauis ad varios descensus; & similiter negaret vnam formaliter potentiam ad formas contrarias, loquendo de potentia, quæ est respectus aptitudinalis, quo respiciuntur formæ; unde hac probatione obscurum per æque probatur. Deinde quauis essent diuersi formaliter appetitus & potentie in materia, tamen formæ diuersæ non posset esse in ipsa propter incompatibilitatem realem ipsarum, incompatibilitas enim formarum attendi debet penes subiectum quod immediatum, quæ est ipsa materia, non penes ordinem istius subiecti ad illas formas, quæ est ratio sine qua non esset subiectum earum.

118. *Probatur tertia pars conclusionis*, quia signum præcipuum distinctionis formalis, antecedentis operationem intellectus est quod possit dari à parte rei aliquid sub vna consideratione, quin daretur sub alia consideratione, & hinc quia potest dari res à parte sub consideratione sensitiui, nimirum brutum, sine eo quod habeat rationem discursiui, colligimus quod in homine ratio discursiui distinguatur formaliter à ratione sensitiui: sed in

casu tertiæ partis posset dari à parte rei appetitus materiæ ad vnā formā, quin haberet annexum ordinem seu appetitum ad aliam formā: ergo in materia de facto existente ac respiciente per appetitum omnes formas, appetitus, quo respicit vnā, distinguitur formaliter ab appetitu quo respicit aliam.

Confirmatur: si idem formaliter appetitus respiceret omnes formas, impossibile est quod reperiretur à parte rei secundum eādem rationem formalem quin respiceret omnes: sed in casu conclusionis reperiretur appetitus vnus formæ, qui nō esset appetitus alterius formæ: ergo non eodem formaliter appetitu respiciuntur illæ formæ.

119 *Obiicitur*: sequeretur quod in materia de facto essent infiniti respectus, quia sunt infinitæ formæ distinctæ speciei possibiles.

Respondeo primo, negando sequelam cum sua probatione, quia secundum Scotistas communiter datur status in speciebus, de quo suo loco.

Respondeo secundo, concedendo sequelam, & dico quod vel id non est inconueniens, vel si sit inconueniens, propter hoc ipsum inconueniens neganda est hypothesis huius partis conclusionis, nempe quod possint dari materiæ diuersæ speciei sic, vt vna sit determinata ad formas aliquas, & alia ad alias. Nec mihi occurrit melior ratio ad probandum quod non possint dari materiæ distinctæ cum hac diuersitate, (quidquid sit an habere possent aliam diuersitatem specificam, de quo postea) quam hoc ipsum, nempe quod inde sequeretur quod in qualibet materia darentur infiniti respectus actu formaliter distincti.

Dices: hoc non sequeretur in sententia Scotistarum, qui ponunt statum in formis. *Contra primo*, quia saltem sequeretur in aliorum sententia. *Contra secundo*, quia quamuis ex principiis Scotistarum sequeretur status in formis distinctæ speciei habentibus inæqualitatem perfectionis, quia scilicet sequeretur quod daretur aliqua forma infinitæ perfectionis, tamē non sequeretur status in formis diuersæ speciei, quæ non haberent inæqualitatem perfectionis. Diximus autem in Logica possibiles esse species distinctas æqualis perfectionis.

QVÆSTIO VIII.

De unitate materiæ primæ.

120. **E**xaminādū hic quomodo materia prima sit vna in omnibus rebus cōstantibus materia prima, an sit vna numero, vel vna specie, vel vna tam numero, quam specie. Tres autem sunt ordines rerum, in quibus considerari posset materia prima, primus ordo est corporum sublunarium omnium, scilicet quotquot continentur sub concavo Lunæ, de quibus nemo dubitat, quin consent materia, præter eos, qui ipsius materiæ existentiam vertunt in dubium. Secundus ordo est corporum cælestium, cælorum scilicet ac stellarum tam fixarum, quam errantium, de quibus valde dubitari posset an cōstent vlla materia; sed dubium hoc ad libros de Cælo remittendum censui, & modo supponendum quod materia consent, ac ex ista hypothesi discutienda præsens quæstio. Tertius ordo est substantiarum spiritualium, Angelorum scilicet ac animarum rationalium: quas substantias, quamuis probabilius ac communius sit carere omni materia, ac esse physice indiuisibiles, tamen non defuerunt plures viri doctissimi, qui oppositum censuerunt: vnde remittendo huius controuersie examē ad tractatum de Angelis, hic examinabimus, an ex hypothesi quod constarent materia, illa materia, qua constāt, sit eiusdem vel diuersæ rationis à materia sublunarium ac cælestium corporum: sententiarum diuersitas facile colligi poterit ex conclusionibus, quas propterea enumerare non placuit.

CONCLUSIO I.

Materia prima sublunaria est eiusdem speciei, sed diuersa numero.

121. *Materia prima sublunarium omnium est eiusdem speciei, sed diuersa numero pro diuersitate corporum, in quibus simul inexistit, ita vt materia ligni sit diuersa numero à materia ignis simul existentis cum eodem ligno; & dico simul*

existentis quia eadem numero materia, quæ est iam in vno corpore, posset esse postea in alio corpore. Hæc conclusio est communissima cum *Scoto 4. d. 1. q. 3. Sum. disput. 15. sect. 3. Auer. 1. q. 20. sect. 2. Amico trinit. 5. q. 8.* qui reliquos authores citant.

Probatur prima pars de unitate specifica, quia nullum est indicium aut fundamentum asserendi diuersitatem specificā harum materiā, nisi quod inexistant corporibus distinctæ speciei, eaque essentialiter & physice constituentur: sed hæc ratio nihil valet: ergo non est asserenda illa distinctio. Probatur minor, quia materia eadem numero, atque adeo eadem specie, quæ fuit in corpore ligni; postea reperitur in corpore ignis ex eodem ligno generati, ac diuersæ speciei ab illo: ergo inexistencia materiæ in diuersis specie corporibus non arguit diuersitatem specificam eius.

Confirmatur, quia nullum est corpus sublunare, quod non possit corrumpi, & ex eo generari aliud corpus distinctæ rationis: ergo non est vlla materia sublunaris ita determinata ad aliquam formam recipiendam, aut aliquod compositum constituendum, quin possit esse sub alia specie forma, & constituere aliud specie compositum: ergo nulla materia sublunaris distinguitur specie ab alia materia sublunari.

122. *Probatur secunda pars de unitate numerica*, quia si naturaliter eadem numero materia posset esse in diuersis locis, & sub diuersis formis non subordinatis, ac cōstituere simul diuersa specie composita, verbi gratia lignum & ignem, non esset necessarium, vt ad productionem ignis ex materia ligni corrumpetur forma ligni, & ipsum lignum, vt patet: sed non potest generari vna substantia ex alia, quin illa alia destruat: ergo non potest id fieri naturaliter, & consequenter tot sunt materiæ numero distinctæ, quot simul existunt corpora distincta numero.

Confirmatur, quia quidquid probat distinctionem numericam aliarum rerum eiusdem speciei, probat etiam distinctionem numericam materiā inexistentium in diuersis corporibus simul existentibus: ergo distinguuntur numero. Nec contra hoc est, quod materiæ omnes continuarentur, aut quod sint talis naturæ: vt si separarentur à formis, continuarentur inter se, ac consequenter, vel actu faciunt, vel facerent, separatis formis, vnā numero materiam totalem. Tum quia quamuis, si omnes partes aquæ continuarentur, facerent vnā numero totalem aquam unitate integritatis; verumtamen est, quod vna pars aquæ distinguatur numero ab alia parte, tum quia non loquimur in conclusione de unitate integritatis & continuationis, sed de unitate numerica metaphysica, qualem habet qualibet res singularis, quæ destrui potest manente altera re, ad quam comparatur, aut conseruari, destructa illa altera re.

123. *Obiicitur primo*: secundum Philosophum in genito & corrupto, licet sit eadem numero materia, non tamen eadem specie: ergo multiplicatur specie materia, in sublunariis.

Respondeo explicando mentem Philosophi per distinctionem antecedentis: non est eadem specie unitate specifica intrinseca ipsius materiæ, nego antecedens, quia implicat esse aliquid idem numero, & non esse idem specie; hoc modo non est eadem specie unitate specifica extrinseca ipsius compositi resultantis ex ipsa, concedo antecedens, & nego consequentiam. Sensus ergo Philosophi est, quod licet materia geniti & corrupti sit eadē numero, non tamen constituit eandem speciem in genito & corrupto, quia genitum esse semper diuersæ speciei à corrupto, ex quo gignitur; neque enim ex indiuiduo vnus speciei generatur vnquam, naturaliter loquendo, aliud indiuiduum eiusdem speciei, saltem immediatæ.

124. *Obiicitur secundo*, potentia distinguuntur specie, quando actus distinguuntur specie: sed formæ substantiales sublunares sunt actus materiā sublunarium, & distinguuntur specie, & materiæ illæ sunt potentia respectu earum: ergo distinguuntur specie.

Respondeo distinguendo maiorem: ita vt vna species, ac nume